

**ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ
«ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ, ΕΙΣΦΟΡΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ»**

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 4.11.2009, ο Υπουργός Οικονομικών κ. Γεώργιος Παπακωνσταντίνου, απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), το Σχέδιο Νόμου "Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εισφορά Κοινωνικής Ευθύνης των μεγάλων επιχειρήσεων και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας». Δεδομένου ότι επί του Σχεδίου Νόμου υπήρξαν μεταγενέστερες μεταβολές, στην Ο.Κ.Ε. απεστάλη και το τελικό Σχέδιο Νόμου με τον τίτλο «Οικονομική ενίσχυση κοινωνικής αλληλεγγύης, εισφορά κοινωνικής ευθύνης των μεγάλων επιχειρήσεων και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας και άλλες διατάξεις των Υπουργείων Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης», επί του οποίου και γνωμοδοτεί.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Κώστα Γκουτζαμάνη, Γεώργιο Γωνιωτάκη, Χαράλαμπο Κεφάλα, Νικόλαο Λιόλιο, Κώστα Παπαντωνίου, Νικόλαο Σκορίνη.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Κ. Παπαντωνίου.** Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες οι κυρίες **Άννα Μητροπούλου** και **Σωτηρία Καλαντζή** και ο κ. **Κώστας Δημουλάς.** Από πλευράς Ο.Κ.Ε. μετείχε η επιστημονική συνεργάτις **Δρ. Όλγα Αγγελοπούλου,** η οποία είχε τον επιστημονικό συντονισμό της Ομάδας.

Ερευνητική στήριξη παρείχαν από πλευράς Ο.Κ.Ε. η κα **Δήμητρα Λαμπροπούλου**, Οικονομολόγος .

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις (3) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 30.11.2009.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητής ήταν ο **κ. Κ. Παπαντωνίου**, αφού ολοκλήρωσε την συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **9 Δεκεμβρίου 2009**, διατύπωσε την υπ' αριθ. 227 Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα γνώμη, οι παρατηρήσεις της Ο.Κ.Ε. διαρθρώνονται με βάση τα τρία ζητήματα, που ρυθμίζει το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου και ειδικότερα:

Α. Ενίσχυση Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Η Ο.Κ.Ε. σημειώνει ότι με το παρόν σχέδιο νόμου γίνεται ένα θετικό και απολύτως αναγκαίο βήμα και, συγκεκριμένα, αυτό της ενίσχυσης των πολιτών με χαμηλό εισόδημα μέσω της καταβολής σε αυτούς της «ενίσχυσης κοινωνικής αλληλεγγύης». Επίσης, η Ο.Κ.Ε. επαναφέρει τη βασική της θέση και πρόταση για την υιοθέτηση μιας Εθνικής Στρατηγικής Καταπολέμησης της Φτώχειας.

Β. «Έκτακτη εισφορά κοινωνικής ευθύνης» επιχειρήσεων και ακίνητης περιουσίας.

Η ΟΚΕ τάσσεται υπέρ της εφαρμογής μίας πολιτικής για την αναδιανομή του εισοδήματος του παραγόμενου πλούτου για την αντιμετώπιση της φτώχειας και των εισοδηματικών ανισοτήτων, ωστόσο επισημαίνει ότι η έκτακτη εισφορά κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων και της ακίνητης περιουσίας συνιστά έναν έκτακτο φόρο. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών θα πρέπει να αναμορφωθεί το φορολογικό σύστημα, έτσι ώστε να μπορεί να καλύψει επαρκώς τις ανάγκες και μάλιστα διαχρονικά, στο πλαίσιο της προαναφερθείσας Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Φτώχειας.

Γ. Ενιαίο Τέλος Ακινήτων (ΕΤΑΚ).

Η ΟΚΕ επανέρχεται στην πρόταση, την οποία έχει υποβάλει με την Γνώμη της επί του ΣχΝ για το ΕΤΑΚ (Γνώμη 191), για την απαλλαγή από αυτό των ακινήτων που ιδιοχρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις για τους παραγωγικούς τους σκοπούς. Κατά την ΟΚΕ, η φορολόγηση των επιχειρήσεων πρέπει να γίνεται επί της κερδοφορίας και όχι επί των συντελεστών της παραγωγικής διαδικασίας γιατί κάτι τέτοιο λειτουργεί ανασταλτικά για την ανάπτυξη και την απασχόληση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το Σχέδιο Νόμου με τίτλο «Οικονομική ενίσχυση κοινωνικής αλληλεγγύης, εισφορά κοινωνικής ευθύνης των μεγάλων επιχειρήσεων και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας και άλλες διατάξεις των Υπουργείων Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» αποτελείται από επτά (7) άρθρα, τα οποία διακρίνονται σε δύο Κεφάλαια.

Το **Κεφάλαιο Α΄** έχει τίτλο «Οικονομική ενίσχυση κοινωνικής αλληλεγγύης και εισφορά κοινωνικής ευθύνης» και περιλαμβάνει τα άρθρα 1-3.

Το **άρθρο 1** αναφέρεται στην έκτακτη οικονομική ενίσχυση των οικογενειών των μισθωτών και αγροτών με πολύ χαμηλό εισόδημα και των ευπαθών κοινωνικών ομάδων με τη μορφή επιδόματος κοινωνικής αλληλεγγύης, ύψους από τριακόσια ευρώ (300) έως και χίλια τριακόσια ευρώ (1.300).

Η ενίσχυση αυτή προτείνεται: να καταβληθεί σε δύο ισόποσες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέχρι 31.12.2009 και η δεύτερη μέχρι 30.6.2010, να είναι αφορολόγητη, να μην κατάσχεται ούτε να συμψηφίζεται με ήδη βεβαιωμένα χρέη στο Δημόσιο και να μην υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή του ΕΚΑΣ ή οποιασδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Επίσης, διευκρινίζεται ότι κάθε δικαιούχος θα λάβει το επίδομα από μία και μόνο πηγή.

Το **άρθρο 2** αφορά στην έκτακτη, εφάπαξ, εισφορά κοινωνικής ευθύνης στο συνολικό καθαρό εισόδημα του οικονομικού έτους 2009 των επιχειρήσεων.

Η έκτακτη αυτή εισφορά, για τις επιχειρήσεις που τήρησαν τα βιβλία τους σύμφωνα με τους κανόνες των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.), προτείνεται να επιβληθεί στα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από την εφαρμογή τους, εφόσον αυτά είναι μεγαλύτερα από το συνολικό καθαρό εισόδημα.

Ειδικότερα, το ποσό της έκτακτης εισφοράς περιορίζεται αναλόγως, σε κάθε περίπτωση, ώστε το εναπομένον συνολικό καθαρό εισόδημα ή τα καθαρά κέρδη, που απετέλεσαν τη βάση προσδιορισμού της, να μην υπολείπεται του ποσού των πέντε εκατομμυρίων ευρώ (5.000.000).

Ακόμη, για τον υπολογισμό της έκτακτης εισφοράς προβλέπεται να εκδίδεται εκκαθαριστικό σημείωμα, αντίγραφο του οποίου αποστέλλεται στην επιχείρηση.

Μεταξύ άλλων στο άρθρο αυτό ρυθμίζεται η διαδικασία καταβολής της έκτακτης εισφοράς σε δώδεκα (12) ίσες μηνιαίες δόσεις και ορίζεται ότι το ποσό της κάθε δόσης δε μπορεί να είναι μικρότερο των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ. Επιπλέον, προβλέπεται έκπτωση τρία τοις εκατό (3%) αν η καταβολή του συνόλου της έκτακτης εισφοράς γίνει μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, η οποία είναι η πρώτη μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση της εισφοράς.

Επίσης, υπογραμμίζεται ότι η έκτακτη αυτή εισφορά που καταβάλλεται από την επιχείρηση, δεν αφαιρείται για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματός της.

Ακόμη, προβλέπεται η επιστροφή της εισφοράς, που επιβλήθηκε σε εισόδημα ή κέρδη, κατά το μέρος που αποδεδειγμένα απετέλεσε και εισόδημα ή κέρδη άλλης επιχείρησης, για τα οποία καταβλήθηκε έκτακτη εισφορά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Με το **άρθρο 3** επιβάλλεται έκτακτη, εφάπαξ εισφορά στην μεγάλη ακίνητη περιουσία φυσικών προσώπων, κατά την εκκαθάριση του Ενιαίου Τέλους Ακινήτων (ΕΤΑΚ) του έτους 2009, με προοδευτικό συντελεστή από ένα τοις χιλίοις (1%) έως εννέα τοις χιλίοις (9%) ανάλογα με την φορολογητέα αξία των ακινήτων.

Με το ίδιο άρθρο τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 3634/2008 που αφορούν στο ΕΤΑΚ που καταβάλλουν τα νομικά πρόσωπα. Καταρχάς, η αξία των ακινήτων των νομικών προσώπων φορολογείται με συντελεστή έξι τοις χιλίοις (6%).

Με συντελεστή τρία επί τοις χιλίοις (3‰) φορολογείται η αξία των ακινήτων των ημεδαπών και των αλλοδαπών, με τον όρο της αμοιβαιότητας, νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν αποδεδειγμένα σκοπούς κοινωφελείς, θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς και εκπαιδευτικούς, συμπεριλαμβανομένων των υποκειμένων σε τέλος ακινήτων των εκκλησιών και θρησκειών, ορισμένων πολιτιστικών φορέων και ιδρυμάτων και των βακουφίων και περιουσιών της μουσουλμανικής μειονότητας (περιπτώσεις ι' ια' και ιβ' του άρθρου 8 του Ν> 3634/2008).

Με συντελεστή ένα τοις χιλίοις (1‰) φορολογείται η αξία των κτισμάτων των ακινήτων, τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών από επιχειρήσεις ή από τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Το Κεφάλαιο Β' με τίτλο «Ρυθμίσεις θεμάτων των Υπουργείων Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» περιλαμβάνει τα άρθρα 4-7.

Με το **άρθρο 4** ρυθμίζονται θέματα του Υπουργείου Οικονομικών.

Συγκεκριμένα, αναστέλλεται η έναρξη ισχύος του άρθρου 35 του ν. 3775/2009 (ΦΕΚ Α' 122), που αφορά στην επιβολή φόρου με συντελεστή 10% στα κέρδη από λαχεία και τυχερά παιχνίδια, από την έναρξή της και μέχρι 30.4.2010. Ακόμη διευκρινίζεται ότι ο φόρος που τυχόν καταβλήθηκε κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών, δεν επιστρέφεται.

Με το ίδιο άρθρο, προτείνεται η εξαίρεση των κατά τις κείμενες διατάξεις επαγγελματικών σκαφών αναψυχής από την έκτακτη εισφορά του άρθρου 3 του ν.3790/2009 (ΦΕΚ Α'143) και παρατείνεται μέχρι 30.4.2010 η προθεσμία καταβολής της έκτακτης εισφοράς που προβλέπεται στο άρθρο 3 του ν.3790/1999 για τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής.

Ακόμα τροποποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις για την περαιώση φορολογικών χρήσεων και δίδεται εξάμηνη παράταση για την εφαρμογή του φόρου 10% στις πωλήσεις μετοχών εισηγμένων εταιριών που αποκτώνται από 1.7.2010 και εξής.

Επίσης, παρατείνεται μέχρι 31.12.2011 ο χρόνος παραγραφής των βεβαιωμένων, στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα Τελωνεία

του Κράτους, χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους που παραγράφονται εντός των ετών 2009 και 2010.

Επιπρόσθετα, ρυθμίζονται ορισμένα θέματα του νέου πτωχευτικού κώδικα (νόμος 3588/2008), όσον αφορά τις οφειλές προς το Δημόσιο.

Ακόμη, με το άρθρο αυτό δίνεται παράταση στις προθεσμίες του άρθρου 46 του ν.3763/2009, που αφορά στην διαδικασία περαίωσης των εκκρεμών υποθέσεων φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας των ετών 1997 έως και 2007.

Με το **άρθρο 5** προβλέπεται δωρεάν παραχώρηση κατοικίας στους δικαιούχους του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) με αναπηρία τουλάχιστον 67%, που προκλήθηκε από εγκληματική επίθεση λόγω της συνδικαλιστικής τους δράσης.

Το **άρθρο 6** ρυθμίζει θέματα που αφορούν στα όρια των συνολικών αποδοχών των γιατρών του ΕΣΥ, στην απασχόληση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού του ΕΣΥ λόγω της πανδημίας της νέας γρίπης αλλά και στην σύσταση θέσεων ιατρικού προσωπικού στα νοσοκομεία.

Με το **άρθρο 7** αποσαφηνίζεται ότι οι ειδικότερες προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού ρυθμίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Τέλος, ορίζεται ότι η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΓΕΝΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Το υπό κρίση ΣχΝ ρυθμίζει τρία βασικά ζητήματα: (α) Την «ενίσχυση κοινωνικής αλληλεγγύης», (β) την «έκτακτη εισφορά κοινωνικής ευθύνης» των επιχειρήσεων και της μεγάλης ακίνητης περιουσίας και (γ) το Ενιαίο Τέλος Ακινήτων. Συνεπώς, παρατηρήσεις της Ο.Κ.Ε. διαρθρώνονται με βάση τα τρία αυτά ζητήματα.

A. Ενίσχυση Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Ως πρώτη γενική της παρατήρηση στο υπό κρίση ΣχΝ, η Ο.Κ.Ε. σημειώνει ότι με αυτό γίνεται ένα **θετικό και απολύτως αναγκαίο βήμα** και, συγκεκριμένα, αυτό της ενίσχυσης των πολιτών με χαμηλό εισόδημα μέσω της καταβολής σε αυτούς της «ενίσχυσης κοινωνικής αλληλεγγύης». Η Ο.Κ.Ε. έχει και στο παρελθόν επισημάνει την ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων στήριξης των οικονομικά αδύναμων ομάδων του πληθυσμού, την οποία επιδιώκει να ικανοποιήσει το ΣχΝ.¹

Παρά το γεγονός ότι η Αιτιολογική Έκθεση στο ΣχΝ ρητώς αναφέρεται την «πλήρη επίγνωση ότι η έκτακτη ενίσχυση Κοινωνικής Αλληλεγγύης δεν επιλύει τα συσσωρευμένα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα», η Ο.Κ.Ε. **επαναφέρει τη βασική της θέση και πρόταση για την υιοθέτηση μιας Εθνικής Στρατηγικής Καταπολέμησης της Φτώχειας**, η οποία είναι περισσότερο από ποτέ επίκαιρη. Μόνον μέσω μίας τέτοιας προσέγγισης θα επιτευχθεί η προστασία όλων των ομάδων που πληθυσμού που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας και όχι μόνον λ.χ. όσων ήταν άνεργοι την 3.11.2009. Εξάλλου, η ΟΚΕ υπογραμμίζει το γεγονός ότι η φτώχεια στην Ελλάδα βρίσκεται διαχρονικά σε πολύ υψηλά επίπεδα, ενώ τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής έχουν ελάχιστη επίδραση στον περιορισμό της². Έτσι, λ.χ. Κατά την ΟΚΕ, η Εθνική Στρατηγική Καταπολέμησης της Φτώχειας πρέπει:

- Να έχει ως βασικό της εργαλείο μία πολιτική ελάχιστων εγγυήσεων για αξιοπρεπή διαβίωση, με έμφαση σε όσους δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους και αδυνατούν να τους εξασφαλίσουν με τις δικές τους προσπάθειες ή από άλλες πηγές, ιδίως από παροχές ενός συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
- Να εξασφαλίζει την αποτελεσματική στόχευση των παροχών κοινωνικής ασφάλειας και να καθορίζει ορθά τα κριτήρια κοινωνικής επιδότησης.
- Να περιλαμβάνει παρεμβάσεις και μέτρα σε όλους τους σχετικούς τομείς: (α) οικονομία - απασχόληση, (β) κοινωνική πολιτική - κοινωνική

¹ Γνώμη 210, «Φτώχεια», Ιανουάριος 2009, Γνώμη 204, Εθνική Έκθεση Στρατηγικής για την Κοινωνική Προστασία και την Κοινωνική ένταξη 2008-2010, Σεπτέμβριος 2008.

² Βλ. για το θέμα αυτό τη Γνώμη 210 «Φτώχεια».

ασφάλεια, (γ) κοινωνικές και δημόσιες υπηρεσίες, όπως ιδίως, η παιδεία, η υγεία - μακροχρόνια φροντίδα.³

Τα παραπάνω είναι απαραίτητα, καθώς, ο περιορισμός των επιπέδων φτώχειας και η άρση των ανισοτήτων προϋποθέτει μία δέσμη μέτρων κοινωνικής αλληλεγγύης με αναδιανεμητικό προσανατολισμό και δεν επιτυγχάνεται με μέτρα έκτακτης προνοιακής ενίσχυσης υπολειμματικού χαρακτήρα, σε συνδυασμό με μία συνεκτική μεσομακροπρόθεσμη πολιτική οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης.

Β. «Έκτακτη εισφορά κοινωνικής ευθύνης» επιχειρήσεων και ακίνητης περιουσίας.

Όσον αφορά στην «έκτακτη εισφορά κοινωνικής ευθύνης», τόσο των επιχειρήσεων όσο και της ακίνητης περιουσίας, αυτή συνιστά κατ' ουσίαν ένα φόρο που απαιτείται για τη χρηματοδότηση της «ενίσχυσης κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως αναφέρει και η Αιτιολογική Έκθεση, με τον οποίο βαρύνονται οι υπόχρεες επιχειρήσεις που καλούνται να συμβάλλουν στην κάλυψη των κοινωνικών αναγκών.

Η ΟΚΕ τάσσεται υπέρ της εφαρμογής μίας πολιτικής για την αναδιανομή του εισοδήματος του παραγόμενου πλούτου για την αντιμετώπιση της φτώχειας και των εισοδηματικών ανισοτήτων⁴, ωστόσο επισημαίνει ότι η έκτακτη εισφορά δεν παύει να συνιστά έναν έκτακτο φόρο, δηλαδή μία απρόβλεπτη επιβάρυνση για τους υπόχρεους. **Η ΟΚΕ θεωρεί απαραίτητη τη δημιουργία στη χώρα μας ενός σταθερού φορολογικού συστήματος που δεν θα υπόκειται σε συχνές μεταβολές**, όπως αυτό συμβαίνει τα τελευταία χρόνια⁵.

Παράλληλα και με δεδομένη την ανάγκη ουσιαστικής υποστήριξης όλων των αδύναμων οικονομικά κατηγοριών του πληθυσμού, χωρίς εξαιρέσεις, με τρόπο αποτελεσματικό που θα μειώνει αισθητά τη φτώχεια, η ΟΚΕ έχει τη γνώμη ότι οι μόνιμες ανάγκες δεν αντιμετωπίζονται με έκτακτα μέτρα. **Για**

³ Συνολικά για τις προτάσεις της ΟΚΕ για την Εθνική Στρατηγική για τη Φτώχεια, βλ. το κείμενο της Εθνικής Αναπτυξιακής Συμφωνίας, 19 Μαρτίου 2009, καθώς και τη Γνώμη 210 «Φτώχεια».

⁴ Γνώμη 210 «Φτώχεια».

⁵ Για τις αρχές που πρέπει να διέπουν το φορολογικό σύστημα της χώρας, που χαρακτηρίζεται από συχνές αλλαγές, βλ. τη Γνώμη 191, «Κατάργηση Φόρου Κληρονομιών και Γονικών Παροχών - Απαλλαγή Πρώτης Κατοικίας - Ενιαίο Τέλος Ακινήτων - Αντιμετώπιση Λαθρεμπορίου Καυσίμων και λοιπές διατάξεις», Ιανουάριος 2008.

την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών θα πρέπει να αναμορφωθεί το φορολογικό σύστημα έτσι ώστε να μπορεί να καλύψει επαρκώς τις ανάγκες και μάλιστα διαχρονικά, στο πλαίσιο της προαναφερθείσας Εθνικής Στρατηγικής για την Καταπολέμηση της Φτώχειας. Εξάλλου, κατά την ΟΚΕ, αν καταστεί σαφές στους πολίτες ότι οι καταβαλλόμενοι από αυτούς φόροι έχουν ως αποστολή τους τη μείωση της φτώχειας και εν γένει την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών, θα δημιουργηθεί αυτό που ονομάζεται «φορολογική συνείδηση».

Για το σκοπό αυτό βεβαίως δεν αρκεί η θεσμική τροποποίηση του φορολογικού συστήματος, αλλά απαιτούνται **πραγματικά, αποτελεσματικά μέτρα πάταξης της φοροδιαφυγής.**

Ειδικά για την έκτακτη εισφορά στα κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι από τη βάση υπολογισμού της θα πρέπει να αφαιρείται ο φόρος εισοδήματος. Επιπλέον, για την υπολογισμό αυτής της εισφοράς, πέραν των καθαρών κερδών που λαμβάνονται υπόψη, θα πρέπει να υπάρχει συσχετισμός με τον κύκλο εργασιών των υπόχρεων επιχειρήσεων.

Γ. Ενιαίο Τέλος Ακινήτων (ΕΤΑΚ).

Με αφορμή τις νέες ρυθμίσεις, ΟΚΕ επανέρχεται στην πρόταση την οποία υποβάλει με την Γνώμη της επί του ΣχΝ για το ΕΤΑΚ (Γνώμη 191), για **την απαλλαγή από αυτό των ακινήτων που ιδιοχρησιμοποιούνται από τις επιχειρήσεις για τους παραγωγικούς τους σκοπούς.** Αυτό συνέβαινε στο παρελθόν με το ΦΜΑΠ και προβλεπόταν από τις ρυθμίσεις του άρθρου 23 του Ν. 2459/97.

Κατά την ΟΚΕ, η φορολόγηση των επιχειρήσεων πρέπει να γίνεται επί της κερδοφορίας και όχι επί των συντελεστών της παραγωγικής διαδικασίας γιατί κάτι τέτοιο λειτουργεί ανασταλτικά για την ανάπτυξη και την απασχόληση. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει **να μην εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου ιδιοχρησιμοποιούμενα αγροτικά, εμπορικά, βιομηχανικά και λοιπά επαγγελματικά ακίνητα.** Με τον τρόπο αυτό θα ενισχύονται και η πολιτική για την ανάπτυξη και την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας (αγροτικής, εμπορικής, βιομηχανικής) στην δύσκολη περίοδο της κρίσης που διανύουμε.

Ειδικά για την αγροτική παραγωγή θα πρέπει προβλεφθεί, όπως και παλαιότερα, ότι απαλλάσσονται οι γεωργικές και κτηνοτροφικές εκτάσεις, τις οποίες αυτοκαλλιεργεί ή εκμεταλλεύεται ο κατά κύριο επάγγελμα γεωργός ή κτηνοτρόφος, καθώς και τα κτίσματα των ακινήτων και τα λοιπά συστατικά του εδάφους, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και τα μηχανήματα και γενικά οι κατασκευές που είναι συνδεδεμένες στερεά με το έδαφος και τα οποία ιδιοχρησιμοποιούνται για την παραγωγή ή την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας από γεωργικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές γενικά επιχειρήσεις, καθώς και τα κτίσματα των ακινήτων, που ιδιοχρησιμοποιούνται από νομικά πρόσωπα, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και έχουν ως καταστατικό τους σκοπό την ιδεολογική και συντονιστική οργάνωση των αγροτών και των οργανώσεών τους καθώς και τη συνδικαλιστική δραστηριότητα αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΤ΄ ΑΡΘΡΟΝ

Άρθρο 1

Στους δικαιούχους της ενίσχυσης κοινωνικής αλληλεγγύης ανήκουν και οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ, εφόσον δεν υπερέβαιναν κατά το οικονομικό έτος 2009 τα εισοδηματικά κριτήρια του ΕΚΑΣ.

Δεδομένου ότι οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ δεν λαμβάνουν το ΕΚΑΣ και, συνεπώς, δεν υπάρχει μία «βάση δεδομένων» με τους δικαιούχους ΕΚΑΣ στον ΟΓΑ, με ενδεχόμενη συνέπεια την ύπαρξη πρακτικών προβλημάτων κατά τη διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων για την ενίσχυση, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την διευκόλυνση της επεξεργασίας των αιτήσεων, π.χ. συνεργασία με ΚΕΠΥΟ, και στη συνέχεια να χορηγηθεί η οικονομική ενίσχυση σε αυτήν την κατηγορία των δικαιούχων.

Άρθρο 2

Παρ. 1

Με ειδικότερη αναφορά στη βάση υπολογισμού της εισφοράς θα πρέπει να επισημανθεί ότι για τις επιχειρήσεις που τηρούν τα βιβλία τους με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, η επιβολή της έκτακτης εισφοράς στο μεγαλύτερο μεταξύ των καθαρών κερδών και αυτών που προκύπτουν με βάση τα ΔΛΠ, θα δημιουργήσει προβλήματα, (α) διότι δύο επιχειρήσεις με όμοια πραγματικά χαρακτηριστικά φοροδοτικής ικανότητας μπορεί να κληθούν να πληρώσουν τελείως διαφορετικό ποσό φόρου λόγω διαφορετικών λογιστικών αρχών που έχουν νόμιμα εφαρμόσει, (β) τα κέρδη βάσει ΔΛΠ μπορεί να περιλαμβάνουν κέρδη που εμφανίζονται προαιρετικά για λόγους λογιστικής απεικόνισης, αλλά δεν είναι πραγματοποιηθέντα. Άρα η βάση υπολογισμού της εισφοράς πρέπει να είναι κοινή για όλες τις επιχειρήσεις.

Άρθρο 3

Συμπληρωματικά στα όσα αναφέρθηκαν στην γενική αξιολόγηση, η ΟΚΕ προσθέτει ότι, ειδικά σε ό,τι αφορά τον αγροτικό τομέα, θα πρέπει **να απαλλάσσονται και τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα των αγροτικών συνεταιρισμών**, παρατήρηση που είχε εκφραστεί και με τη Γνώμη της ΟΚΕ 191 για το ΕΤΑΚ.

Ενόψει της αύξησης των αντικειμενικών αξιών των ακινήτων, η ΟΚΕ προτείνει την **αύξηση της αξίας των κατοικιών που αφαιρούνται από τη βάση υπολογισμού του ΕΤΑΚ**, δηλαδή των 100.000 ευρώ για τους άγαμους και των 200.000 για τους έγγαμους, με προσαύξηση κατά 30.000 του ποσού αυτού για κάθε παιδί (άρθρο 9 Ν. 3634/08 όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 3763/09). Αντίστοιχα, σε περίπτωση αύξησης των αντικειμενικών αξιών θα πρέπει να προσαρμοστούν ανάλογα τα όρια αξιών ακινήτων για τον υπολογισμό του ΕΤΑΚ.

Άρθρο 4

Παρ. 3

Με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 3 μεταβάλλονται οι ρυθμίσεις για την περαίωση. Η διατύπωση είναι ασαφής και δεν προκύπτει τι ισχύει (αν δηλαδή διατάσσεται ή όχι έλεγχος) σε περίπτωση καταβολής των ληξιπρόθεσμων οφειλών. Η ασάφεια θα πρέπει να αρθεί.

Άρθρο 6

Με το άρθρο αυτό ορίζεται διαφορετικό ανώτατο όριο στο σύνολο των αποδοχών των ιατρών ΕΣΥ, το οποίο είναι κατώτερο από το προϊσχύον. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων που επισημαίνει η Αιτιολογική Έκθεση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες στην εργασία των ιατρών ΕΣΥ, που καλούνται να πραγματοποιούν μεγάλο αριθμό εφημεριών για την εύρυθμη λειτουργία των νοσοκομείων.